

6. Siena

Duomo Santa Maria

6. Siena

En velbevaret by fra middelalderen

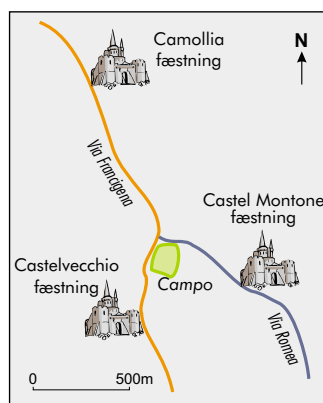
Siena er ifølge mange turistbøger Toscanas smukkeste by. Den er en af de bedst bevarede middelalderbyer, bygget i gotisk stil. Mange andre toscanske byer (bl.a. Firenze) er arkitekturmæssigt bygget i romansk-renæssance stil. Sienas middelalderlige præg ses tydeligt i de mange tætliggende huse i rødsten og med rødt tegltag. Bymuren er velbevaret og omkranser hele den oprindelige middelalderby. Flere af bygningerne afspejler, at Siena i middelalderen var en af verdens rigeste byer. Det var kun, fordi Siena holdt med de forkerte, at den smukke by efter midten af 1500-tallet blev tvunget ind i flere hundrede års tornerosesøvn.

Siena er en middelalderby med mange smalle gader.

Et trafikalt samlingspunkt

Siena var oprindeligt en lille etruskisk bebyggelse på en Y-formet bakkeryg. Derfor er byen i dag præget af mange stejle gader. Omkring år 0 blev Siena indlemmet i romerriget af kejser Augustus. Byen blev bispesæde fra 400-tallet og voksede

som et trafikalt samlingspunkt, idet den vigtige romerske vej *via Francigena*, som gennem århundreder var hovedvejen mellem Rom og Norditalien, gik tværs igennem byen. Byens centrum (*Campo*) lå endvidere midt imellem de tre fæstningsværker *Castelvecchio*, *Camollia* og *Castel Montone*.

De tre fæstninger er forlængst forsvundet, men vejene er stadig bevaret som hovedgader i Siena. Bymurens nordlige port, *Porta Camollia*, viser, hvor den nordligste af de tre fæstninger engang lå.

Siena i ekspansion

Det var først, efter at borgerne i 1147 tog magten fra feudalstyret og oprettede et lokalt selvstyre, at Siena blev en rigtig stærk by. I 1200-tallet opstod her et bank- og handelsvæsen, som bredte sig ud over hele Italien. De omkringliggende bystater blev erobret, og det trak op til et stort slag mellem Siena, som var ghibellinsk (kejsertro), og Firenze, som var guelfisk (pavetro). Efter at have slået Firenzes hær (*Slaget ved Montaperti*, 1260) tog Sienas storhedstid rigtig fart. Byen blev en af Europas største med omkring 100.000 indbyggere. Byens bankierer var blandt Europas mest velhavende og mæcener for kunstnere, som udsmykkede byen. Under det halvdemokratiske *Nimandsråd*, som regerede mellem 1287 og 1355, blev både *Duomo*, *Campo* og *Palazzo Pubblico* bygget.

Sienas nedtur

Pesten og den sorte død i midten af 1300-tallet blev starten på byens nedgangstid. Omkring 70 % af Sienas befolkning døde af pesten, og da den

Il Palio er et flag, som tildeles vinderen som belønning for at vinde det traditionelle hestevæddeløb på Campoen i Siena. Festligheden går tilbage til 1283 og er den mest berømte af sin slags i Italien. Stemningen i byen er virkelig sat tilbage til middelalderen, og alle deltagerne er klædt ud i festlige farver.

Sytten 'contrada'

Siena er opdelt i 17 forskellige bydele (*contrada*) med hver sit eget flag, sin egen farve, sin egen kirke, sin egen helgen, fontæne, bar, museum, og naturligvis sit eget navn: Tårnet, Skilpadden, Næsehornet, Panteren, Muslingen, Bølgen, Gåsen, Vædderen, Hunulven, Enhjørningen, Pindsvinet, Dragen, Giraffen, Uglen, Sneglen, Larven og Ørnen. Symbolerne har hver sin historie og er hentet fra ældgamle familier eller bedrifter. Der er kun plads til 10 *contradaer* i

Der er trængsel på Campoen, hvor op mod 50.000 mennesker er stuvet sammen de to gange om året, der er Palio.

konkurrencen, som afholdes to gange om året (d. 2/7 og 16/8). De 17 *contradaer* deltager på skift, og de syv, som ikke er med, må deltage næste gang, mens de tre sidste findes ved lodtrækning. I dagene op til konkurrencen er luften fuld af rygter og store væddemål. Den yderste del af Campoen er dækket med sand og udgør løbebanen, hvis farlige hjørner er beskyttet med madrasser. Uden for løbebanen er der opstillet dyre siddepladser, mens der er gratis adgang inde i centrum. Op imod 50.000 mennesker er stuvet sammen på Campoen, når der er Palio. Den historiske kortege varer 4 timer, mens selve løbet kun varer de ca. 90 sekunder, som det tager hestene at spurte tre gange rundt om Campoen. Hestene gøres omhyggeligt parate, og doping er tilladt. Jockeyen (*fantini*) er udvalgt med omhu. Han er som regel professionel rytter og indkøbt til dette løb. Vinderen får ca. 1½ mio. kr., så jockeyen indkvarteres ofte inden for *contrada*'en, for at der kan holdes skarpt opsyn, så han ikke bestikkes af en konkurrent til at hjælpe eller måske tabe løbet.

Et farligt løb

Palioen er også et farligt hestevæddeløb. Der skal rides uden sadel, så der sker ofte styrt undervejs. De sidste 25 år er 40 heste blevet aflivet på grund af styrt. Det har fået italienske miljøgrupper og grønne partier til at kræve løbet forbudt. Men foreløbig har der ikke været flertal for at forbyde løbet. Efter væddeløbet fortsætter festlighederne i *contradaernes* gader og kulturcentre, hvor middagen kan være en anledning til at feste eller det modsatte, afhængigt af dagens resultat. Hvis man ikke har mulighed for at se Palioen, findes der biografer i byen, hvor det er muligt at gense den seneste Palio.

Der kæmpes så hårdt om sejren, at der næsten hvert år sker styrt så heste må aflives.